

ЧИ МАЄ МІСЦЕ СМЕРТНА КАРА В УКРАЇНІ: "ЗА" І "ПРОТИ"

Written by КОЛЯКІНА ВІОЛЕТТА ОЛЕКСАНДРІВНА, студентка Навчально-наукового інституту права і психології Національного університету "Львівська політехніка" (м.Львів)
Monday, 03 December 2018 15:18

Смертна кара відома ще з давніх часів. Такий вид покарання використовували і до нині використовують Республіка Білорусь, Китай, Сполучені Штати Америки, Індія, Саудівська Аравія, Сінгапур, Малайзія та інші в деяких країнах світу за особливо тяжкі злочини. Оскільки суспільство та держава шляхом гуманізації прийшли до демократії, смертну кару, як вид покарання, в Україні відмінили, але й досі тривають дискусії чи має вона місце в українській системі покарань. Нині в Україні смертна кара не застосовується відповідно до рішення Конституційного Суду України від 29 грудня 1999 року. До прийняття цього рішення смертна кара, як вища міра покарання за особливо тяжкі злочини, була вказана у 24 статті Кримінального кодексу України за такі злочини як: посягання на життя державного діяча (стаття 58), посягання на життя представника іноземної держави (стаття 59), диверсію (стаття 60), умисне вбивство при обтяжуючих обставинах (стаття 93), посягання на життя судді, працівника правоохоронного органу у зв'язку з виконанням ними службових обов'язків, а також члена громадського формування з охорони громадського порядку або військовослужбовця у зв'язку з діяльністю, пов'язаною з охороною громадського порядку (стаття 190-1) [1]. Виходячи з вищезазначеного, 5 квітня 2001 р. Верховною Радою України було прийнято новий Кримінальний Кодекс України, який замінив смертну кару на довічне позбавлення волі.

У березні 2007 р. Президент України підписав Закон України «Про приєднання до Другого Факультативного протоколу до Міжнародного пакту про громадянські і політичні права, що стосується скасування смертної кари» [2]. Відповідно до цього Протоколу кожна держава-учасниця повинна вживати всіх необхідних заходів для скасування смертної кари в межах своєї юрисдикції [3].

Після прийняття такого закону, можна було б вважати, що питання смертної кари в Україні вирішено, але багато науковців та фахівців досі відстоюють точку зору, що смертна кара в Україні є необхідною.

Тому до чинників «за», можна віднести: 1) фінансування й утримання довічно засуджених осіб (вбивць та маніяків, які і без того завдали значних фінансових та психологічних втрат для населення); 2) смертна кара є ефективним засобом попередження злочинів, оскільки вона є найвищою мірою покарання; 3) засуджений до довічного позбавлення волі має можливість після фактичного відбуття не менше 20 років покарання подати клопотання до Президента України про помилування. У разі помилування визначене засудженому покарання замінюється позбавленням волі на певний строк, але не менше 25 років [4]. У результаті злочинці не відбудуть повної міри покарання.

Щодо чинників «проти», то по-перше, смертна кара перешкоджає інтегративним процесам України до Європейської спільноти, бо відсутність смертної кари є обов'язковою умовою перебування країни в Раді Європи [5, с. 223]. По-друге, помилки та несправедливість, а точніше корумпованість в судових процесах і органах виконавчої влади можуть позбавляти життя невинних людей. По-третє, має значення релігійний аспект. Життя дає лише Бог, і лише він може його забрати. Зазначена думка повністю відтворює зміст однієї з десяти заповідей Закону Божого: «Не убий». По-четверте, будь-яка кара передбачає можливість виправлення та реалізації, визнання своєї провини, переосмислення скоєних помилок, перегляду подальшого світобачення. У випадку застосування смертної кари, як міри покарання злочинець позбавляється такої можливості. По-п'яте, смертна кара в своєму складі, в тій чи іншій мірі, передбачає

ЧИ МАЄ МІСЦЕ СМЕРТНА КАРА В УКРАЇНІ: "ЗА" І "ПРОТИ"

Written by КОЛЯКІНА ВІОЛЕТТА ОЛЕКСАНДРІВНА, студентка Навчально-наукового інституту права і психології Національного університету "Львівська політехніка" (м.Львів)

Monday, 03 December 2018 15:18

наявність елементів катунання.

Пр

оаналізувавши дане питання, можна зробити висновок, що інститут смертної кари в Україні, як вища міра покарання, на сьогодні, не має місця, оскільки існує ряд чинників, які заперечують існування такого покарання. Смертна кара заперечує курсу євроінтеграції України, що неможливо в теперішньому становищі країни.

Список використаних джерел:

1. Піш

ення Конституційного Суду у справі за конституційним поданням 51 народного депутата України щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень статей 24, 58, 59, 60, 93, 190-1 Кримінального кодексу України в частині, що передбачає смертну кару як вид покарання (справа про смертну кару) від 29.12.1999 року № 1-33/99 URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v011p710-99>

2. Про приєднання України до Другого Факультативного протоколу до Міжнародного пакту про громадянські і політичні права, що стосується скасування смертної кари: Закон України від 16.03.2007 № 756-V URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/756-16>

3. Другий Факультативний протокол до Міжнародного пакту про громадянські і політичні права, що стосується скасування смертної кари Прийнятий резолюцією 44/128 Генеральної Асамблеї від 15.12.1989 № 995_187 URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_187

4. Кримінально-виконавчий кодекс України від 11.0.2003 № 1129-IV URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1129-15>

5. Данченко К.М. Широкова А.А. Актуальність введення смертної кари в умовах Євроінтеграції Львів, 2018. 223 с. {jcomments on}